

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Τετάρτη 23 Απριλίου 2025
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφόντος Ἑλληνικὰ, Βιβλίο Η, κεφ. Η, §§ 16-19

Τοιούτων δὲ ὄντων Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι εἰ βούλονται αὐτὸν πέμψαι παρὰ Λύσανδρον, εἰδὼς ἡξει Λακεδαιμονίους πότερον ἔξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν βουλόμενοι ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν ἢ πίστεως ἐνεκα. Πεμφθεὶς δὲ διέτριβε παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλειώ, ἐπιτηρῶν ὅποτε Ἀθηναῖοι ἔμελλον διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι τὸν σῖτον ἄπαντα ὁ τι τις λέγοι ὁμολογήσειν. Ἐπεὶ δὲ ἥκε τετάρτῳ μηνὶ, ἀπήγγειλεν ἐν ἐκκλησίᾳ ὅτι αὐτὸν Λύσανδρος τέως μὲν κατέχοι, εἴτα κελεύοι εἰς Λακεδαιμοναὶεναι· οὐ γάρ εἶναι κύριος ὃν ἐρωτῶτο ύπ’ αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὺς ἐφόρους. Μετὰ ταῦτα ἥρεθη πρεσβευτὴς εἰς Λακεδαιμοναὶεναι αὐτοκράτωρ δέκατος αὐτός. Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ἐπεμψεν ἀγγελοῦντα μετ’ ἄλλων Λακεδαιμονίων Ἀριστοτέλην, φυγάδα Αθηναῖον ὄντα, ὅτι ἀποκρίνατο Θηραμένει ἐκείνους κυρίους εἶναι εἰρήνης καὶ πολέμου. Θηραμένης δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἥσαν ἐν Σελλασίᾳ, ἐρωτώμενοι δὲ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἥκοιεν εἴπον ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἐφόροι καλεῖν ἐκέλευνον αὐτούς. Ἐπεὶ δ’ ἥκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ᾧ ἡ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Αθηναίοις, ἀλλ’ ἐξαιρεῖν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Λύσανδρος δὲ τοῖς ἐφόροις ... ἀλλ’ ἐξαιρεῖν».

Μονάδες 30

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2025
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Αλ1(ε)

2. Με βάση το αρχαίο κείμενο, πρώτα να εξηγήσετε για ποιον λόγο ο Θηραμένης ζήτησε να σταλεί ως πρεσβευτής στους Λακεδαιμονίους (Μονάδες 5) και στη συνέχεια, να επισημάνετε για ποιον λόγο άργησε να επιστρέψει από την αποστολή (Μονάδες 5).

Μονάδες 10

3. *Λακεδαιμόνιοι ἀντέχονσι περὶ τῶν τειχῶν*: Ποιον βασικό όρο θέτουν οι Λακεδαιμόνιοι για την παράδοση της Αθήνας και για ποιον λόγο; Τι συμβόλιζαν τα Μακρά Τείχη για τους Αθηναίους;

Μονάδες 10

4. [15] «Τον πρώτο καιρό ο Κριτίας κι ο Θηραμένης ήταν ομοιδεάτες και φίλοι. Ο Κριτίας όμως -που ανάμεσα στ' άλλα είχε εξοριστή κιόλας από τους δημοκρατικούς- είχε διάθεση να σκοτώσῃ πολύν κόσμο, ενώ ο Θηραμένης εναντιωνόταν, λέγοντας ότι δεν ήταν λογικό να θανατώνουν ανθρώπους για μόνο το λόγο ότι τους τιμούσε ο λαός, έστω κι αν δεν πείραζαν σε τιποτα την καλή τάξη. «Στο κάτω-κάτω», τούλεγε, «κ' εγώ κ' εσύ έχουμε πει και κάνει πολλά για ν' αποχτήσουμε δημοτικότητα». [16] Ο άλλος πάλι αποκρινόταν (γιατί φερόταν ακόμα φιλικά στο Θηραμένη) ότι όποιος θέλει να κυριαρχή είν' υποχρεωμένος να βγάζη από τη μέση εκείνους που θα μπορούσαν να του σταθούν εμπόδιο: «Κι αν φαντάζεσαι ότι επειδή είμαστε τριάντα κι όχι ένας η εξουσία μας δε χρειάζεται τόση φροντίδα όσο και μια προσωπική τυραννία είσαι ανόητος».

Ξενοφώντος, Έλληνικά, Βιβλίο II, Κεφάλαιο III, §§ 15-16

[Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]

Λαμβάνοντας υπόψη σας το πρωτότυπο κείμενο και το μεταφρασμένο, να σκιαγραφήσετε το πορτρέτο της προσωπικότητας του Θηραμένη.

Μονάδες 10

5. Να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο** της Νέας Ελληνικής για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πίστεως, ἀπήγγειλεν, ὅντα, πολλοί, ἔξαιρειν.**

Μονάδες 10

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2025
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Αλ1(ε)

6. α. Να γράψετε τα παρακάτω ουσιαστικά στη γενική του άλλου αριθμού από αυτόν που βρίσκονται: *τῶν τειχῶν, πίστεως, τὸν σῖτον, πρεσβευτὴς, αὐτοκράτωρ, ἔκκλησίαν.*

Μονάδες 6

- β. Για τις παρακάτω προτάσεις να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

I. *εἰπεν*: Ο ίδιος τύπος στην υποτακτική σχηματίζεται:

- α) εἴπη
- β) εἴπῃ
- γ) είπη

II. *πέμψαι*: Το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ίδιου χρόνου στη μέση φωνή σχηματίζεται:

- α) πέμψαι
- β) πέμψον
- γ) πέμψῃ

III. *ἀντέχουσι*: Ο ίδιος τύπος στον μέλλοντα σχηματίζεται:

- α) ἀντέσχον
- β) ἀνθέξουσι
- γ) ἀντέξονται

IV. *ἐπιτηρῶν*: Το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού σχηματίζεται:

- α) ἐπιτήρουν
- β) ἐπετήρουν
- γ) ἐπιτηροῦν

Μονάδες 4

7. α. *Λύσανδρος δὲ ... ἐκέλευνον αὐτούς*.: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τις μετοχές, να επισημάνετε το είδος και το υποκείμενο της καθεμιάς.

Μονάδες 3

- β. *Τοιούτων δὲ ... ἡ πίστεως ἔνεκα*.: Στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις, να γράψετε το είδος της καθεμιάς καθώς και τη συντακτική τους λειτουργία.

Μονάδες 6

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2025
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Αλ1(ε)

γ. Μετά ταῦτα ἥρεθη πρεσβευτὴς εἰς Λακεδαιμονα αὐτοκράτωρ δέκατος αὐτός.:

Στην παραπάνω πρόταση να επισημάνετε τη συντακτική λειτουργία της λέξης αὐτοκράτωρ.

Μονάδα 1

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Δύο φράσεις της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
<p>1. Ο Ξενοφών έζησε</p> <p>2. Οι Σπαρτιάτες παραχώρησαν στον εξόριστο Ξενοφώντα</p> <p>3. Με βάση τις «εσωτερικές μαρτυρίες» και τη μελέτη του ύφους είναι δυνατή</p> <p>4. Ο Ξενοφών στο έργο του Έλληνικὰ προσφέρει</p> <p>5. Ο Ξενοφών στο έργο του Έλληνικὰ χρησιμοποίησε κατά την αφήγηση των γεγονότων</p>	<p>α. η ειδολογική και χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα.</p> <p>β. σαφή, ακριβή και παραστατικό λόγο.</p> <p>γ. αποκλειστικά την εποχή των τριάκοντα τυράννων στην Αθήνα.</p> <p>δ. την περιπτειώδη πορεία της Αθήνας κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου ως την αποκατάσταση της αθηναϊκής δημοκρατίας το 403 π.Χ.</p> <p>ε. ένα μεγάλο κτήμα κοντά στην Ολυμπία, όπου συνέγραψε πολλά έργα.</p> <p>ζ. σύνθετο, πλούσιο και πυκνό λόγο.</p> <p>η. πολύ σημαντικές πληροφορίες για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.</p>

Μονάδες 10